

Správa na synodu - Výbor misie

Ak ste totiž počuli o Ňom, a dostalo sa vám v Ňom poučenia - ako je pravda v Ježišovi - zložte starého človeka podľa terajšieho života, rušiaceho sa v zlých, klamných žiadostiach, obnovte sa duchom svojej mysle a oblečte nového človeka, stvoreného podľa Boha v spravodlivosti a svätosti pravdy. bratia moji túžobne milovaní, moja radosť a veniec, takto stojte v Pánu, milovaní. Ef 4,21-24

Misijná práca a jej cieľ

Každá misijná a evanjelizačná práca má za cieľ zmenu zmýšľania, zmenu života jednotlivca, ktorý môže a má byť aktívny v zmene spoločenstva, kde patrí, kde má byť domácim Božím. Takto sme to mohli pozorovať pri všetkých misijných podujatiach v našej cirkvi. Misijné dni dištriktov a tiež Evanjelizačný projekt PreTeba.

Určite tu treba zaradiť aj všetky Misijné a Evanjelizačné podujatia v zboroch, seniorátoch pre deti, mládež -SEM, a ďalšie misijné podujatia napr. Javorina 2023.

Všetky misijné aktivity smerujú k podpore a rastu cirkevných zborov a ich miestnych a evanjelizačných podujatí. Vybudovať silné spoločenstvá zborov, ktoré sú nastavené pre svoje zbory a vidia potrebu podpory zborov v cirkvi i zahraničnej misie.

Stretnutie Výboru misie a predsedov VMV zo seniorátov.

Stretnutie sa uskutočnilo vo Zvolene, tiež za účasti Generálneho biskupa Ivana Elka a biskupa Jána Hroboňa.

Pozitívom bolo, že sa zúčastnili zástupcovia všetkých seniorátov, okrem Bratislavského. Vo veľmi priateľskom ovzduší prebehlo celé stretnutie a prebehli všetky informácie o misijnej práci v jednotlivých seniorátoch. Dôležité bolo, že sme sa mohli vzájomne povzbudiť a byť informovaní. Ale tiež zazneli podnety, ktoré by bolo treba riešiť na celo cirkevnej úrovni. Jedným podnetom bolo, aby bolo prevedené školenie pre tých, ktorých zbory nahlásia na príležitostné vykonanie čítaných Bohoslužieb. Druhým podnetom bolo, aby GP ECAV, zbor biskupov pripravili riešenie nedostatku Farárov v zboroch, ktoré sa javí v priebehu niekoľkých nasledujúcich rokov.

Výbor misie požiadal EMC, aby ponúklo školenie pre záujemcov, ktorí budú odporučeniami cirkevným zborom na príležitostné vykonanie čítaných služieb Božích. Malo by to byť ponúknuté už v roku 2024, aby to mohlo byť čo najskôr konkrétnou pomocou pre cirkevné zbory. Je to aj z toho dôvodu, že v seniorátoch nie je vždy možná zastupiteľnosť farárov pri dovolenke, alebo nemoci farárov, ktorí slúžia v zboroch.

Na GP ECAV bol predložený návrh, aby zbor biskupov navrhol riešenie pri nedostatku Duchovných v našich zboroch. S tým, aby bol časový priestor pri ich príprave, absolvovaní navrhnutého vzdelania a ďalších navrhnutých podmienok.

Evanjelizácia PreTeba-konala v termíne 21.januára – 25.januára 2023 v Dome kultúry v Liptovskom Mikuláši. Odtiaľ bol šírený Internetový signál na prenosové miesta do našich zborov a tiež do zahraničia. Téma Desiat Božích prikázaní – ako zrkadlo, ktoré nám Pán Boh nastavuje každý deň sa stretla s dobrým ohlasom. Prikázania boli spojené do dvojíc a tak sme mali päť večerov, keď sme sa veľmi vážne zaoberali prikázania. Treba však dodať, že to bolo vo veľmi otvorenej a žičlivej atmosfére. Prihlásené zbory, ako prenosové miesta išli väčšinou priamym prenosom. S dobrou ozvenou boli prijaté svedectvá aj Ukrajincov, ktorí vystúpili v programe. Témy na svedectvá boli veľmi náročné, ale bolo dost odvážnych, ktorí išli s kožou na trh so svojimi skúsenosťami, ktoré prežili. Každú dvojicu prikázaní vhodne naladila krátka divadelná scénka, ktorá vyjadrila hlavnú myšlienku. Hudobné skupiny pre jednotlivé večery mali pripravené vhodné piesne s primeranou hudbou, ktorá bola prijateľná pre najmladšie ročníky a tiež pre tie staršie.

Technika v mieste prenosu a tiež v prijímacích miestach fungovala bez väčších ťažkostí.

Účasť na prenosových miestach má stúpajúci trend. V Dome kultúry odkiaľ išiel prenos bola najväčšia účasť cez víkend a potom posledné dva večery. Finančne bol tento projekt podporený aj z Fondu misie.

Evanjelizačná sekcia- pripravila evanjelizačný tábor Javorina 2023. Na tradičnom mieste pod Javorinou. Téma boli Blahoslavenstvá podľa Matúšovho evanjelia. Účastníci mali možnosť zúčastniť sa seminárov a tiež vypočuť si osobné skúsenosti misionárky našej cirkvi Svetlany. Bola príležitosť vypočuť si jej skúsenosti z nesenia posolstva evanjelia a tiež, ako je evanjelium prijímané jej poslucháčmi a mnohé ďalšie skúsenosti. Napríklad aj to ako získava spolupracovníčky. Evanjelizačná sekcia stojí za vydávaním evanjelizačného mesačníka Cestou svetla- ktorý má za sebou 34 ročníkov v novej dobe. Vychádza nákladom 2100.-ks

Konferencia mužov – po mnohých rôznych pokusoch sa uskutočnila začiatkom februára v tomto roku. Je to svojím spôsobom prelomová situácia, pretože doteraz chodili muži-bratia na Sliezsko a v tomto prípade prišli bratia-muži zo Sliezska do Žiliny, teda na Slovensko. Môže to byť osobitným povzbudením aj preto to dávam do pozornosti už teraz. Z toho, čo sme v Žiline zažili a skúsili môžeme vidieť, že je tu po podobnom formáte hlad u časti zborov, A potom je tu túžba bratov v aktívnej službe v zboroch, berú túto službu veľmi vážne a zodpovedne.

Podpora misijných projektov z Fondu misie- bola aj v uplynulom roku podľa návrhov členov Výboru misie, ktoré vyplynuli z usporiadania misijných aktivít, ktoré sú organizované jednotlivými sekciami a tiež v podpore SEM, kde sú spoločné prieniky, alebo záujem posunúť veci dopredu pre spoločný úžitok v misijnej službe.

Takými sa ukazuje spevník pre deti- 1000.-EUR

Vydanie knihy pre pomoc práce s mládežou v rôznych vekových kategóriách – 2000.-EUR

PreTeba -2500.-EUR

Tiež výročia významných misijných pracovníkov, alebo misijných hnutí- Kristína a Mária Rojové a tiež Moravskí bratia- podpora 500.-EUR

Detská sekcia vypracovanie materiálu pre Tábor detí – 500.-EUR

Nedeľa misie – je dôležité a potrebné túto tradíciu v cirkvi oživovať a pripomínať, potrebujeme vidieť potrebu misie v našich zboroch aj s dôrazom myslieť aj na iné zbory a tiež pamätať na Zahraničnú misiu. V niektorých zboroch je táto tradícia živá a aktívna, čo je vidieť na tom, že pamätali na Oferu na Výbor misie aj v roku 2023.

Detská sekcia- aj v minulom roku pripravila materiál pre Detské tábory. Ide o ucelenú tému a všetky pracovné pomôcky, aby sa mohol tábor uskutočniť bez nutnosti vypracovať vlastnú tému a prípravu pracovných listov a aktivít súvisiacich s preberanou témou Detského tábora pre zbor, alebo spojenie viacerých zborov.

Nové misijné možnosti – Intenzívna ponuka EMC je veľkým povzbudením, že je tu veľa nových možností a príležitostí rozšíriť a obohatiť misijné ponuky a príležitosti. Zároveň nám to však nastavuje aj zrkadlo nášho záujmu a našej ochoty vyjsť zo svojich zaužívaných spôsobov, alebo často aj ísť cestou menšieho odporu a tým neísť do konfliktov a ťažkostí. Je isté, že nové a nezaužívané je často neisté. A žiaľ ukazuje sa že ani najkvalitnejší seminár, najkvalitnejšia ponuka nie je záruka záujmu.

Konferencia Výboru misie- je naplánovaná na 8 – 9. novembra 2024. Našou snahou je, aby bola, čo najväčšie zastúpenie zo seniorátov, aby sme sa mohli povzbudiť v misijnom diele našej cirkvi. Tiež sú dôležité nové podnety a potreby, ako ich vidia v jednotlivých seniorátoch. Aj keď sme jedna cirkev, je evidentné, že situácia v seniorátoch je odlišná.

Zasadnutia Výboru misie sa uskutočnili: 6.marec 2023; 8.september 2023 a 27.november 2023

Fond misie- k 31.12.2022 – 22 124,65.-EUR

k 31.12.2023 – 16 824,65.-EUR

Modlitebné spoločenstvo ECAV na Slovensku

Myslím, že po dvoch rokoch sa už nemôžeme sťažovať ani ukrývať za roky pandémie. Sme späť, a ťažké časy, ktoré sme prežívali a v mnohom vďaka tomu, čo sa deje okolo nás, prežívame, odhaľuje náš charakter, postoje a hlavne vieru a dôveru v Božiu milosť a blízkosť. Podme ale zhodnotiť našu službu na minulý kalendárny rok.

Čo sa týka informovanosti resp. neinformovanosti ohľadne činnosti MoS v našej cirkvi, každý rok konštatujem, že informovanosť stále slabá. Možno je načas premýšľať nad novými formami, a tiež nad užšou spoluprácou s novým vedením cirkvi či s vedením dištriktov. Tiež ale vnímam, že vďaka zvýšenej aktivite na internete a sociálnych sieťach MoS vošlo do povedomia širšieho spektra ľudí.

Som rád a vďačný, že vedenie cirkvi, aj vedenie obidvoch dištriktov nám každoročne vychádza v ústrety a pozýva nás do spolupráce na rôznych podujatiach, ktoré sa organizujú či už v rámci dištriktov alebo celej cirkvi. Všetci vieme, že ak chceme budovať Božiu cirkev, je nevyhnutné začínať v príhovorných modlitbách a duchovnom zápase, pretože tam naše aktivity a služby vyhráme alebo prehráme.

Jednou z ciest, ako sa MoS dostáva viac po povedomia je samozrejme **ročnica Tesnou bránou** – čítanie na každý deň, ktorá sa stále teší veľkému záujmu. Na rok 2024 bolo vytlačených 6500 ks, predalo sa 6100 a ešte stále je k dispozícii 383 kusov.

Podakovanie patrí br. Liptákovi za vydavateľskú prácu, všetkým autorom za ich príspevky, br. f. Grexovi za teologické korektúry a výber piesní. Úvahy sú takisto dostupné aj na internete a brat Miki Lipták začal robiť výbornú službu tým, že na sociálnej sieti Facebook každý deň dáva aktuálne zamyslenia. A aktuálne zamyslenie je aj na WWW:/ ecav.sk- teda webová stránka ECAV

V evidencii máme spolu 764 (právnických a fyzických) osôb, ktoré odoberajú spolu 815 MoSt-ov. Z týchto 815 je minimálne 35 nečlenov (sympatizantov, ktorí len odoberajú MoSt), ďalší 22 majú podľa uvedeného dátumu narodenia vyše 100 rokov, ďalších 49 vyše 90 rokov (ak uviedli správny dátum narodenia) a 58 je neistých (pribudli v zoznamoch od koordinátorov bez zaslania prihlášky), takže ich ostáva (viac-menej istých) cca 650. Medzi nimi sú aj „úradní“ členovia: 37 farských úradov a GBÚ a tam spolu berú 171 MoSt-ov, ale predpokladáme, že medzi týmito „úradnými“ odberateľmi sú často aj prihlásení členovia. Potom teda vychádza, že prihlásených členov je vyše 800. Zhruba dve tretiny (537) nám uviedli aj svoj dátum narodenia. 71 dátumov je pred rokom 1934. Takže koordinátorov prosíme, aby nám nahlásili aj úmrtia...

Máme spolu 81 koordinátorov, ktorí preberajú a rozdáajú MoSty pre 2 až 49 členov. Len do 10 z nich nám posielajú aj informácie o členoch a príspevkoch. Ďalších 148 odberateľov dostáva po 1 ks MoSt. Zásielok je spolu 229.

Žiaľ, pravidelne konštatujeme, že sa dlhodobejšie nevieme vyhnúť poklesu členov, ktorí sú riadne zaregistrovaní, aktívne prispievajú a tak si plnia aj tieto povinnosti. Staršie generácie nám pomaly odchádzajú a dva roky pandémie tomu určite neprispeli pozitívne a mladšie a stredné generácie jednoducho potrebujú iné formáty, ináč vnímajú a prežívajú mnohé veci. Pritom sa radi modlia, stretávajú sa k rôznym formátom modlitebných stretnutí, sú aktívni, ale nemôžeme rátať, že rozšíria rady našej členskej základne. Alebo potrebujú inšpirovať a osloviť ďalšími formami.

Napriek tejto tendencii, Boh nehľadá v prvom rade počty ale srdcia, ktoré sú ochotné ísť pred Božiu tvár a prosieť, klopať a hľadať Božie kráľovstvo.

Prehľad činností MoS v roku 2023

1.Modlitebné skupiny Práve modlitby a modlitebné výzvy a modlitebné reťaze sa úspešne rozbehli v internetovom priestore, kde sme v spolupráci s mediálnym oddelením našej cirkvi a Evanjelizačným

strediskom vytvorili priestor, kde sme sa mohli spolu stretávať, modliť, povzbudzovať cez zamyslenia a modlitebné námety.

Určite je našou prioritou ďalšie modlitebné skupinky v našich zboroch rozbehnúť, lebo niet na spoločné stretávanie tvárou v tvár, ale aj táto forma internetového priestoru je a bude stále aktuálna. Je to jednoducho realita, v ktorej žijeme a bolo by veľmi zlé, aby sme to ignorovali. Práve cez online priestor máme možnosť osloviť a zachytiť ľudí, ktorým by sme klasickým spôsobom nemali šancu osloviť.

2. Stretnutia na úrovni seniorátov (šarišsko-zemplínsky, tatranský, liptovsko-oravský a dunajskoonitriansky novohradský) – žiaľ, aj táto činnosť sa radikálne utlmila a len veľmi ťažko sa táto aktivita, kde sa môžeme stretávať opäť z rôznych zborov aj seniorátov, rozbieha. Tu nám chýbajú koordinátori, ochotní túto službu podchytiť a motivovať veriacich ku spoločnému stretávaniu aj na vyššej úrovni ako zborovej. (ak by ste vnímali, že by ste to chceli skúsiť, tak budeme radi, ak sa prihlásite a vieme si v tom navzájom pomôcť)

3. 32. KONFERENCIA MoS 17.-19.3.2023 v Kežmarku mala ako svoju hlavnú tému „Pravda víťazí“.

Prvý deň - piatok, tak ako sme si už zvykli, patrilo rokovaniu. Úvodnou pobožnosťou konferenciu otvoril br. konsenior TAS Michal Findra z CZ Poprad.

V následnom rokovaní účastníci konferencie prijali výročnú správu MoS, účtovnú správu, plán práce na rok 2024 aj správu dozornej rady. Záverečnou pobožnosťou nám poslúžil domáci br. farár Roman Porubän.

Program v sobotu bol naozaj požehnaný, začínal rannou pobožnosťou sestry farárky Evky Germanovej zo Spišskej Belej, pokračoval prednáškami Miška Findru na tému „Ježiš votkaný do života“ a Ondreja Kolárovskeho, pracovníka EVS s témou „V nikom inom!“ Po prednáškach sme mali čas modlitieb za MoS a našu cirkev.

Popoludní po kratšej prestávke nasledovali modlitebné skupinky, kde sme s modlili za potreby zborov, cirkvi a predkladali sme pred Božiu tvár ďalšie aktuálne námety.

Po modlitebných skupinkách sa bezprostredne pokračovalo seminármi. v prvom bloku nás do témy „Ako žiť život plný Ducha Svätého“ viedol br. Stanislav Kocka v druhom seminári nám výkladom a poslúžil br. Ondrej Kolárovskeý témou „Radostný život v smutnom a depresívnom svete.“

O pohodu účastníkov sa starali členovia cirkevného zboru v Kežmarku (príprava konferencie, pohostenie medzi aj počas programu), za čo tomuto CZ srdečne ďakujeme.

V nedeľu na Bohoslužbách v Chráme Božom poslúžil veriacim z domáceho CZ aj účastníkom konferencie MoS slovom Božím a sviatosťou Večere pánovej brat biskup VD Peter Mihoč.

4. ďalší, už 23. Biblicko-rekreačný týždeň v Herľanoch sa konal v termíne 9-13.10.2023 Tohoročná téma bola „My sme telo Kristovo.“

Za prednášateľov sme mali pozvaných: K prvej prednáške „Cirkev – telo Kristovo“ Ondrej Kolárovskeý. Druhou prednáškou na tému „Každý sme súčasťou tela Kristovho“ nás viedol br. Peter D. Vo štvrtok sme si vypočuli a premýšľali sme nad témou „Budovanie tela Kristovho“ v podaní Martina Chalúpku

Posledná, štvrtá prednáška s témou „výzvy v Ev. cirkvi“ bola v podaní br. biskupa VD Petra Mihoča a bola spojená s diskusiou a odpoveďami na zaujímavé otázky.

Štvrtok sa konali dva semináre – „Budovanie cirkvi“, v podaní Stanislav Kocku a „Budovanie cirkvi“ formou biblickej hodiny v podaní Mareka S.

Počas celého týždňa nám božím slovom, príhovormi, modlitbami, bohoslužbami poslúžili viacerí bratia farári z bližšieho i širšieho okolia. Ďakujeme za ich službu a ochotné srdce.

5. Modlitebné týždne ECAV. Opäť sme boli GBÚ oslovení pripraviť témy na pôstny aj adventný modlitebný týždeň. nedarilo sa nám to podľa predstáv a potreby. V tomto musíme byť v tomto aj nasledujúcom roku dôslednejší a proaktívnejší.

V tomto „okienku“ chcem spomenúť ešte jednu aktivitu, ktorá si našla cestu cez internetový priestor – konkrétne mailovú komunikáciu a sociálnu sieť Facebook. V čase adventu a pôstu posielam

pravidelné, denné zamyslenia doslova stovkám bratov a sestier, neraz cez našich br. farárov a sestry farárky aj do cirkevných zborov a má to veľmi dobrú odozvu a spätnú väzbu. Som rád, že aj v tomto si Pán viem použiť internetový priestor na šírenie evanjelia a budovanie Božieho ľudu.

6. Časopis MoST. V čase pandémie bol práve tento náš časopis spojivkom a cestou k našim členom. Vychádzali pravidelne každý rok 4 čísla s úvahami na sobotné večery ako základom, a potom svedectvami a informáciami o dianí v MOS. Ako už bolo spomenuté vyššie, celkový náklad MoSTu je 815 ks. Dostávajú ho všetci evidovaní členovia MoS, ale aj nečlenovia, ktorí majú o časopis záujem.

7. Vydanie publikácií.

okrem už vydaných publikácií, z ktorých sú dokonca niektoré vypredané v poslednom čase vyšla G. Muller – vytrvalá modlitba viery- rady pre osobný vzťah s Bohom

6. MISIJNÁ A MODLITEBNÁ SLUŽBA MOS NA INTERNETE sa v čase lockdownov úplne presunula na sociálnu sieť Facebook, pretože Kristova láska nás vedie tam, kde je možnosť najviac osloviť ľudí. Na samotnú stránku modlitby.sk sa dávajú príspevky, ktoré sú dlhšie a majú dlhšie aktuálnosť, prípadne prihlášky a pozvánky, aby ich mohli nájsť aj ľudia, ktorí nie sú na FB. Potrebujeme ale túto našu stránku pravidelnejšie aktualizovať alebo prehodnotiť, ako s jej používaním ďalej.

FB skupina sa neuveriteľne rozrástla. V roku 2019 sme mali 1585, minulého roku 22 741 členov, a aktuálne číslo je 27 405 čo je radikálny nárast. A denne sa hlásia doslova desiatky nových, ktorí majú záujem sa do skupiny pridať. Sú to rôzni ľudia. Niektorí aj vzdialení od Krista, ale pokiaľ nevyvíjajú nekalé aktivity, sme radi, že vnímajú naše modlitby a môžeme im pomôcť. Modlime sa, aby ich nebeský Otec priviedol ku spáse.

Na rozdiel od mnohých diskusií, táto skupinka je plná pokoja, ľudia si môžu každodenne prečítať námety na modlitby z domova, aj zo sveta, s radosťou vítame prosby o osobné problémy a s ešte väčšou svedectvami o vypočutí týchto modlitieb. Ďakujeme, Mikimu L, že posielala príspevky z publikácie Tesnou bránou, aj ďalším, ktorí prispievajú.

Z Božej milosti sme v spolupráci s br. farárom Ivanom Lukáčom a CZ v Poltári pripravili minikonferenciu MOS 25.11.2023 s témou „vzťah, ktorý mení životy“. Celé spoločenstvo sa odohralo v sobotu doobeda, kde odzneli dve kratšie prednášky v podaní S. Kocku a M. Liptáka a biblické zamyslenia od br. seniora Ondreja Šoltésa a domáceho br. farára Ivana Lukáča. Celkovo sa tejto minikonferencie zúčastnilo cca 40 bratov a sestier, a z čoho sme boli obzvlášť potešení, prišlo sa povzbudiť aj 9 bratov farárov a sestier faráriek z domáceho – novohradského seniorátu

ZÁVEROM

Pri pohľade späť si tiež uvedomujem, že tak, ako som uvažoval v úvode, Pán Boh nám dáva do života výzvy, zastavenia a aj nové smerovania a čaká, ako na ne zareagujeme. Som rád, že sme sa mnohému naučili, hlavne vždy a vo všetkom dôverovať Bohu a Jeho vedeniu, byť vytrvalí a verní v náročných a krízových časoch a s dôverou sa držať Pánovej ruky.

Máme pred sebou ďalšie výzvy modlitieb za vojnu zmietanú Ukrajinu a za našu, krízou zmietanú cirkev. Nech nás Pán nájde verných, pripravených a ochotných na každé dobré dielo. „**Mnoho zmôže účinná modlitba spravodlivého**“ hovorí Jakub vo svojom liste a my sme sa, ako Modlitebné spoločenstvo, do tejto zodpovednosti postavili. Nech teda s Božou pomocou a hlavne s vedením a plnosťou Ducha Svätého obstaráme, aby bol v tomto svete oslávený cez svoju cirkev Pán a Spasiteľ Ježiš Kristus.

Taktiež vás, milé sestry a bratia v Kristu, prosím v mene celého výboru aj koordinátorov a neustále modlitby aj za nás, za múdrosť, poslušnosť Božiemu slovu, pokorné srdce aj zodpovednosť.

Moja otázka na vás je, že v čom vnímate, že by sme si viac potrebovali pomôcť, podporovať sa, zápasiť, viesť intervenciu – byť ako modlitebníci ráznejší, priamejší, neodbytnjší

S P R Á V A za VD ECAV

2. PRÁCA SENIORÁTNÝCH VMV VD

V roku 2023 sa naplno rozbehla vnútromisijná práca po seniorátoch. Senioráty organizovali svoje tradičné ako aj nové či staronové vnútromisijné podujatia. V LOS, ŠZS a TAS zorganizovali svoj seniorátny

deň. Predseda VMV ŠZS T. Valašík je vďačný za *spoločenstvo seniorátu, ktorého hlavnou úlohou je najmä spájať a prepájať. Práve seniorátne stretnutia sú výbornou príležitosťou, aby sa umocnil moment nášho evanjelického spoločenstva! Či nám to nepomáha uvedomiť si, že sme vlastne v mnohom veľmi požehnaní? Koľkí poslúžili svojimi darmi na SB; ako nádherný bol spev toľkého ľudu Božieho; koľko vďačnosti, radosti a spokojnosti to prinieslo?* Predseda VMV KOS J. Petro vo svojej správe *poukazuje na problém v tom, že aj keď pripraví dobrý a hodnotný program, nevedia naň dostať poslucháčov. Od Covidových rokov je to čoraz zložitejšie. Je to niečo, s čím sa stretávame aj v práci v našich zboroch. Tradičné formy, ako boli biblické hodiny, alebo večierne cez týždeň, už nemajú poslucháčov. Misijným problémom sú aj naše nedeľné bohoslužby, ktoré nemajú misijný charakter. Na bohoslužbách len zaopatrujeme slovom a sviatosťami veriacich ľudí, ale noví ľudia zo sveta naň prichádzajú veľmi málo. To, čo v minulosti fungovalo a na čo sme boli hrdí, že máme správne Biblické učenie, už v dnešných časoch nedokáže zaujať. Možno aj kriticky voči nám duchovným treba povedať, že nevieme prísť s ničím novým. Zaopatrujeme svoje zbory svojou tradičnou službou, ale ubíja nás, že na spoločné stretnutia prichádza postupne menej ľudí. Potrebujeme v zboroch nové impulzy, hlavne od veriacich členov zboru.*

Tradične uvádzam v krátkosti vnútromisijné podujatia jednotlivých seniorátov s ich témami.

- **GES:** 3. seniorátne ples GES (3. 2. Štítik), Seniorátne stretnutie dorastu (25. 3. Vlachovo) na tému „Poznáš Ho?“, Seniorátne stretnutie žien (21. 5. Rožňavské Bystré) na tému „Rozprávajme o Bohu“, Seniorátne stretnutie mužov (25. 6. Revúca) na tému „Abrahám“, 5. deň GES (14. 8. Vyšná Slaná) na tému „Človek, kde si?“, Prehliadka spevokolov GES (1. 10. Dobšiná) – obnovené podujatie po rokoch, Seniorátne stretnutie dozorcov a presbyterov (15. 10. Muránska Dlhá Lúka) na tému „Presbyterstvo ako tím“.
- **KOS:** Modlitebno-rekreačný týždeň MoS (Herľany), Stretnutie farárskych rodín (Obišovce), Seniorátne dvojdnové stretnutie žien (Herľany) na tému „Smútok ako liek“, Seniorátne stretnutie detí (Čakanovce), Seniorátne stretnutie mládeže (Herľany) na tému „Rozhodnite sa!“, Žatva spevokolov (Košice – Terasa), Seniorátne stretnutie dozorcov a presbyterov (Vyšná Kamenica)
- **LOS:** Deň LOS (10. 9. Liptovský Mikuláš) s témou „Odkaz života Michala Maderu“, Seniorátne stretnutie detí – Orava (8. 4. Istebné) - Liptov (22. 4. Liptovský Peter) s témou „Ježiš dáva život – Ježiš dáva nádej“, Stretnutie pracovníkov s deťmi, 10. seniorátne tábory dorastu a konfirmandov KOLOS (23. – 27. 6. Juskova Voľa), Stretávanie dorastov Liptova (Lipt. Kokava, Hybe, Pribylina, Lipt. Mikuláš, Dovalovo, Lipt. Ondrej), Seniorátne stretnutie žien (7. 5. Párnica, 22. 10. Lipt. Mikuláš) s témou „A kedy budem na rade ja?“, Stretávanie 4 skupiniek mužov, Seniorátne stretnutie mužov (31. 5. Liptovský Hrádok) s témou „Poznanie vedúce k večnému životu“, Stretnutie spevokolov Liptova (25. 6. Lipt. Ján), Stretnutie spevokolov Oravy (30. 4. Kraľovany), Misijné stretnutia (5. 2. Párnica, 6. 2. Liptovský Mikuláš) s témou „Na frontovej línii – bod 0“.
- **ŠZS:** 2. seniorátne deň (24. 9. Vranov/ Topľou) s témou „Ajhľa človek“, Seniorátne stretnutie detí v rámci seniorátneho dňa, Konfivíkendovka (17. – 19. 3. Juskova Voľa) s témou „Projekt+“, Seniorátne stretnutie mládeže Pri Kristovom kríži (7. 4. Chmeľov) s témou „Uväznená smrť“, Futbalový turnaj pre dorast a mládež (15. 9. Kračúnovce), Volejbalový turnaj pre dorast a mládež (14. 10. Bardejov), Seniorátne mesačné stretnutia MoS (Prešov, Vranov nad Topľou)
- **TAS:** Deň TAS (5. 7. Levoča) s témou „V šľapajách predkov“, Vzdelávanie vedúcich Detských besiedok (apríl – máj), Mládežnícky projekt STO+ : Spoločné mládeže (11. 2. Levoča, 14. 4. Poprad, 19. 5. Kežmarok, 22. 9. Poprad, 27. 10. Veľký Slavkov, 22. 12. Batizovce), Silvestrovská mládež (31. 12.- 1. 1.), Konfivíkendovka (17. – 19. 3.), Konfivýjazdy (27. 1. Švábovce, 21. 2. Batizovce, Gerlachov, 24. 2. Iliašovce, 31. 3. Spišská Belá), Víkendovka dobrovoľníkov (13. 1., 28. 4., 2. 6.), Športová olympiáda (24. 6.), Letný tábor – camp (20. – 27. 8. Veľký Slavkov), Večer modlitieb a chvál (2. 12.

Gerlachov) na tému „Rozbaľ svoj príbeh s Ježišom“, Školenie presbyterov (11. 11. Kežmarok) na tému „EIS“.

- **TUS:** Konfivíkendovky (*Veľký Slavkov*), pravidelné spoločné stretávanie dorastu a mládeže (*Martin, Púchov, Záriečie, Lazy pod Makytou*), Seniorátne kolo súťaže Duchovná pieseň (*Martin*), Seniorátne stretnutie rodín (*Súľov - Hradná*), Seniorátne stretnutie spevokolov (*7. 5. Turany*).

Vo vedení seniorátnych VMV výborov nenastala žiadna zmena. Jednotlivé seniorátne VMV vedú títo ordinovaní: GES - Jana Hrivniaková (Štítňik) počas MD ju zastupoval senior GES Radovan Gdovin, KOS - Jaroslav Petro (Obišovce), LOS - Daniel Hanko (Liptovský Hrádok - Dovalovo), ŠZS – Tomáš Valašík (Chmeľov), TAS – Jana Maťová (Poprad – Matejovce), TUS– Marek Hrivňák (Súľov – Hradná). Sme vďační za to, že títo predsedovia seniorátnych VMV majú v svojich seniorátov horlivých a obetavých spolupracovníkoch po jednotlivých sekciách (deti, dorast, mládež, muži, ženy, rodiny, MoS, evanjelizácia, dozorcovia a presbyteri, hudba, biblická olympiáda), ktorí sa stretávajú a pripravujú tieto podujatia. Robia to v rámci voľného času a nad rámec svojich povinností.

3. ZASADNUTIA VMV VD

VMV VD sa v roku 2023 stretol na svojom online zasadnutí 22. 11. 2023. Zaoberal sa vyhodnotením vnútromisijných aktivít VD za rok 2023, schválil plán vnútromisijných aktivít VD na rok 2024. Bratia S. Grega a M. Oráč nám informovali o ponukách školení EMC ECAV na Slovensku (EMC).

Okrem zasadnutia VMV VD sa konali aj **pracovné porady** biskupa VD a predsedu VMV VD a týkali sa príprav VMV aktivít pre VD na rok 2023 ako aj stretnutia **Prípravného tímu k Misijným dňom VD**. Z titulu funkcie som sa ako predseda VMV VD zúčastňoval pravidelne **celocirkevného Výboru misie a Správnej rady Fondu misie** (6. 3., 8. 9., 27. 11.) ako aj **Stretnutia s predsedami seniorátnych VMV ECAV** 7. 9. 2023 v Zvolene. Zo strany viacerých zástupcov vzišla potreba vzdelávania laických pracovníkov pri vykonávaní príležitostných čítaných Služieb Božích vzhľadom na čoraz väčší nedostatok ordinovaných. Tohto roku pripravujeme Misijnú konferenciu ECAV na Slovensku v dňoch 7. – 9. 11. 2024 v Račkovej doline.

Z titulu funkcie som sa zúčastnil zasadnutia **Kurikulárnej rady** EMC ECAV na Slovensku, ktorá sa stretla online 15. 11. 2022. Zaoberala sa Správou o činnosti EMC ECAV za rok 2023, informáciou o príjmoch (schválených a pripravovaných projektoch) a výdavkoch EMC ECAV, prezentáciou plánu hlavných úloh EMC ECAV na rok 2024. EMC pokračuje úspešne v svojej misijno – edukačnej činnosti a ponúka množstvo kvalitných vzdelávaní a programov. Smutné je, že najmä z radov ordinovaných o tieto, pre osobnostný, duchovný a profesionálny rast nie je veľký záujem. Postupne sa kreujú jednotlivé vnútromisijné sekcie, ktoré sa zaoberajú misijnými výzvami a ich riešeniami po jednotlivých oblastiach a pripravujú jednotlivé podujatia či materiály (deti, dorast a konfirmandi, mládež, muži, ženy, rodiny, presbyteri, pastorálna oblasť).

4. VNÚTROMISIJNÉ PODUJATIA VD

V minulom roku sme pripravili a zorganizovali viaceré vnútromisijné podujatia, za ktoré sme vďační Pánovi cirkvi. Bol to bohatý rok na vnútromisijné podujatia.

1. EVANJELIZÁCIA PRE TEBA 2023

Sme veľmi vďační Pánovi za to, že sa nám podarilo vytvoriť samostatný slovenský evanjelizačný projekt PRE TEBA. Inšpiráciou nám bol dlhoročný projekt nemeckej cirkvi PROCHRIST. Po 3 úspešných ročníkoch (Ružomberok, Liptovský Hrádok) však prišla pandémia a museli sme projekt na 3 roky prerušiť. Zmenili sme prenosové miesto Liptovský Mikuláš (Dom kultúry) vzhľadom na dobrú komunikáciu s mestom ako aj výhodnú cenu prenájmu.

V dňoch 21. – 25. 1. 2023 sme pripravili 5 večerov hudby a slova, 5 tém, 5 vzácnych hostí a ich životných príbehov, 5 inšpirácii k premýšľaniu nad svetom okolo nás aj o vnútornom svete hodnôt, slov a skutkov na tému „Zrkadlo života“ (10. Božích prikázaní). Rečníkmi boli: M. Kaňuch, B. Hroboň, L. Janotková, J. Petro, J. Hroboň. Podujatie moderoval brat biskup P. Mihoč a sestra farárka A. Belanji. Hudobným hosťom večerov boli Sima Magušinová, KVD, Prázdný kríž, Liptovská Hrádok band a Mila Medvedovská s Danielom Špinerom. Svedectvom poslúžili S. Magušinová, M. Medvedovská, D. Špiner,

Janais, M. Kašparu, K. Krasická, H. Tkáčová, T. Loczi. Divadelné vstupy divadelnej skupiny z Veľkého Šariša diváka priviedli do obchodu „U Starožitníka“.

Prostredníctvom online vysielania cez prenosové miesta (kostoly, zborové miestnosti, kultúrne domy, školy) alebo súkromne sa dostalo evanjelium k stovkám ľudí na Slovensku i v zahraničí (celkový počet účastníkov na prenosových miestach 1382 ľudí, počet vzhliadnutí cca 16 000).

Organizátorom podujatia bol VD ECAV a občianske združenie ELPIS z Hýb. Prípravný tím tvorili: P. Mihoč, A. Belanji, M. Cingel, S. Grega, J. Jančo, M. Lipták. Technicky podujatie zastrešil tím z Hýb a firma NEST AUDIO ONE z Bardejova. Na realizácii a propagácii podujatia sa podieľali aj cirkevné zbory Liptovsko - oravského seniorátu a predovšetkým Cirkevný zbor v Liptovskom Mikuláši. Za všetku pomoc a starostlivosť srdečne ďakujeme.

2. ONLINE KÁZŇOVÉ PRÍPRAVKY K PÔSTU A VEĽKEJ NOCI sme organizovali tradične spolu so ZD (20. 2.) pred začiatkom pôstneho obdobia. Rannou pobožnosťou na biblický text z Gal 6, 3 - 5 poslúžil brat biskup ZD J. Hroboň. Prednáškou na tému „Prečo sa postíme a Pán Boh nereaguje (exegéza Iz 58)“ poslúžil bibliista doc. Bohdan Hroboň. Účastníci dostali kázňové prípravky od 1. pôstnej nedele do 2. slávnosti veľkonočnej na ľubovoľný biblický text, ktoré pripravili J. Miháliková, J. Velebír, I. Boženík, L. Ďuračka, O. Majling, R. Gdovin, S. Sabol, J. Hroboň, M. Kaňuch, M. Zaťko, T. Valašík. Kázňové prípravky sa tešia pomerne veľkému záujmu. Zúčastnilo sa ich 80 ordinovaných (aj zo SCEAV) a teológov.

3. DIŠTRIKTUÁLNA PASTORÁLNA KONFERENCIA VD

V spolupráci s EMC ECAV sme zorganizovali tradičné spoločné stretnutie všetkých ordinovaných vo VD ECAV na Slovensku DIŠTRIKTUÁLNU PASTORÁLNU KONFERENCIU VD, ktorého sa zúčastnilo 75 farárov a faráriek. Konala sa na záver pôstneho obdobia 24. 3. 2023 v Dvorane Biskupského úradu VD ECAV v Prešove. Téma stretnutia bola „Návrat k Prvej láske“. Po úvodnej pobožnosti brata seniora ŠZS ECAV a zborového farára v Prešove M. Chalupku vystúpil s prednáškou „Syndróm vyhorenia“ Mgr. Karol K. z Inštitútu stresu v Bratislave. Po podnetnej diskusii vystúpili postupne s koreferátmi: 1. „Návrat k Bohu“ (Mgr. J. Velebír – zborový farár v Myjave), 2. „Cirkevný zbor – ako motivácia k službe“ (Mgr. K. Hudáková – konseniorka LOS a zborová farárka v Liptovskom Ondreji), 3. „ECAV – priestor spoločnej služby“ (Mgr. P. Mihoč – biskup VD na Slovensku Prešov).

Uvedomujeme si náročnosť farárskej služby v dnešnej neľahkej dobe, jej rôzne úskalia a mnohé zápasy, ktoré neraz spôsobujú syndróm vyhorenia, ľahostajnosť, apatiu, sklamanie a veríme, že toto podujatie našim ordinovaným prinieslo nielen sebareflexiu ich služby, ale dobré a nové podnety k službe Pánovi a Jeho cirkvi.

4. DIŠTRIKTUÁLNY DEŇ VD

Pokoronové obdobie bez akýchkoľvek obmedzení na stretávanie nám znovu umožnilo pripraviť celodištriktuálne podujatie, za čo sme veľmi Pánovi vďační a čo sa ukázal aj na vysokej účasti návštevníkov (cca 1 500). Dištriktuálny deň sa konal 18. júna 2023 v Športovej hale MIER v Bardejove. Predchádzalo mu mnoho prípravných stretnutí v Bardejove. Téma podujatia „ON JE NÁŠ POKOJ“ vychádzala z listu Efezským 2, 11 – 22 a chcela ukázať na Krista ako Toho, ktorý prináša tomuto nepokojnému a mnohými problémami zmietanému svetu ten skutočný pokoj vychádzajúci zo zmierenia a odpustenia.

Podujatie začalo o 10. 00 hod. slávnostnými Službami Božími, ktoré vysielala v priamom prenose na Dvojke RTVS. Kázal brat biskup VD ECAV P. Mihoč. Služby Božie otvoril piesňou spojený detský spevokol z CZ Bardejov, Richvald, Zlaté a Marhaň. Prítomných privítalo predsedníctvo CZ Bardejov M. Grega a J. Fořta. Liturgovali: generálny biskup I. Elko, biskup VD P. Mihoč, biskup ZD J. Hroboň, emeritný biskup S. Sabol, generálny duchovný V. Sabo, senior ŠZS M. Chalupka, domáci farári M. Grega, J. Kolesár, E. Kolesárová, S. Sabol. S príhovorom na tému „Šalom“ vystúpil generálny biskup I. Elko. Epištolu čítal seniorálny dozorca ŠZS M. Damankoš a báseň predniesol dozorca VD Ľ. Pan kuch. Modlili sa emeritný biskup VDI. Mišina, generálna dozorkyňa R. Vinczeová, J. K. a M. V. Prihovorili sa: biskup

ZD J. Hroboň, biskup SCEAV T. Tyrlik, za zahraničie P. Thorsteinsson a za mesto Bardejov M. Ch. Kantoroval brat M. Tipul a hudobne bohoslužby sprevádzala KVD. Do programu prispel 2 piesňami aj spojený miešaný spevokol z CZ Bardejov, Zlaté, Marhaň, Giraltovec. Počas Služieb Božích bol pripravený samostatný program pre deti v telocvični Športovej haly. Deti naň odišli v sprievode učiteľov Detskej besiedky po požehnaní počas 1. piesne.

Počas obednej prestávky a možnosti občerstviť sa účastníci mali možnosť zúčastniť sa Potuliek po luteránskom Bardejove (ev. kostol), Potuliek po židovskom Bardejove (Suburbium, Pamätníku holokaustu) a navštíviť aj výstavu ESŠ Prešov „Prázdna stolička“ alebo výstavu SEŽ „Vyšivaná história ECAV“. Popoludňajší program patril pantomimickému divadelnému predstaveniu svetovo známeho míma Milana Sládeka pod názvom „Križova cesta“. Texty čítal brat biskup P. Mihoč. Napriek náročnej téme ako i menej divácky atraktívnemu umeleckému žánru zo strany účastníkov bol vyjadrený veľký obdiv a uznanie k umeleckému stvárneniu a fyzickému výkonu pašiového príbehu už 85 ročnému majstrovi.

Za požehnané a po dlhom čase zorganizované celodištriktuálne podujatie patrí veľké poďakovanie mestu Bardejov za bezplatný prenájom haly, ako aj domácomu cirkevnému zboru Bardejov či okolitým cirkevným zborom Richvald a Zlaté za ich obrovské nasadenie a perfektnú spoluprácu. Rovnako patrí poďakovanie bardejovskej mládeži ako aj všetkým účinkujúcim. Myslíme si, že toto podujatie má stále svoj zmysel napriek organizačnej i finančnej náročnosti. Bohu vďaka, že sa chce Boží ľud stretnúť spolu aj na takýchto „masových“ podujatiach, čo však nevyklučuje, že sú potrebné i menšie a lokálne stretnutia.

5. MISIJNÉ DNI VD 2023

Konali sa tradične na záver letných prázdnin v dňoch 31. 8. – 3. 9. 2023 v Ľubovnianskych Kúpeľoch (Hotel SOREA). Téma MD bola **POŠTA PRE TEBA** a vychádzala z biblického textu zo Zj 2, 1 – 3, 22. Odkaz 7 listov anjelov cirkevným zborom pre dnešných kresťanov, pre cirkev a cirkevné zbory postupne počas ranných a večerných programov rozobrali bratia farári T. Valášik (Chmeľov), M. Chalupka (Prešov), S. Grega (Hybe), sestra farárka E. Kolesárová (Bardejov), brat teológ a zborový dozorca A. Kacian (Martin) a brat biskup VD P. Mihoč (Prešov). Hlavné programy moderovali „stálice“ T. M., Z. M., J. V., J. B. a hudobne doprevádzali kapely Christianica a KVD. Autorkou hymny MD VD bola tradične Ľ. Martičková. Detský program mali na starosť tímy z Bardejova a Prešova (lekcie viedli M. Chalupková, S. Kušnir, E. Chalupková, L. Gajdošová, Ľ. Voľanská), mládežnícky program teológie z EBF UK a mládežníci z Bardejova pod vedením L. Sabolovej. Pre deti a rodičov vystúpilo divadlo TEATRO COLORATO z Bratislavy s predstavením „Bejby Bajbl Band“. Pripravená bola bohatá ponuka seminárov (L. B., J. Bosáková, manželia Mihočovi, K. Hudáková, J. Jančo, K. Ch., M. Damankoš), ranné stíšenie, panelová diskusia na tému „Ako bojovať s dezinformáciami a hoaxami“ (moderovala E. Mihočová, diskutovali D. Z., J. B. a M. D.), biblické hodiny (S. Sabol, A. Kacian) ako aj večer slova a hudby s režisérkou a šansonierkou Alenkou Č. a jej manželom Ivanom spojený s premietaním jej filmu „Svetlo na konci dňa“ (príbeh R. Dobiáša). Veľkým zážitkom najmä pre deti bola návšteva náčelníka GŠ SR generála D. Z. a prílet na modernom vojenskom vrtuľníku.

Pokračovali sme a rozšírili ponuku pre účastníkov podujatia a to: psychologicko-pedagogické poradenstvo pre rodičov (L. Bačová), duchovno- pastorálne poradenstvo (J. Kolesár, E. Kolesárová), teologické poradenstvo (S. Sabol), poradenstvo pre smútiacich (N. Kacianová), kresťanský koučing (K. Ch.). Rodinnú hru „Hľadanie strateného odkazu“ pripravil mládežnícky tím a športové hry mal na starosť M. M. V kaviarni „Listáreň“ poslúžili s veľkou ochotou dobrovoľníci z nemcovského a prešovského cirkevného zboru. Technicky podujatie tradične zastrešil tím z Hýb, L. Gregor, M. a L. K.

Sme vďační, že toto podujatie má svojich stálych i nových účastníkov a teší sa stále veľkému záujmu. Trvalé uzavretie jednej časti (polovice) hotela nám však spôsobilo organizačné starosti a museli sme časť účastníkov ubytovať v blízkych penziónoch, čo nie všetci prijali s nadšením. Do budúcnosti je pre nás veľkou výzvou hľadať prípadne aj iné ubytovanie, ale vzhľadom na počet účastníkov ako aj očakávania

nižšej ceny to nebude vôbec jednoduché. Sme vďační Pánovi za všetkých účinkujúcich a slúžiacich, za ich svedectvo živej viery a ochoty k službe.

6. VÝSTAVA “PRÍBEHY BIBLIE - OD TABUĽKY KU KNIHE”

V týždni od 7. - 12. 11. 2023 sme v Dvorane Starého kolégia zorganizovali jedinečnú výstavu “Príbehy Biblie - od tabuľky ku knihe”. Lektorom a autorom výstavy je Michal Lapčák s manželkou (absolventi EBF UK v Bratislave). Výstavu sme otvorili diskusiou na tému „Biblia - artefakt alebo živá kniha”, ktorá bola vysielaná aj cez náš YB kanál. Hostami diskusie boli Peter Mihoč (biskup VD ECAV Prešov), Jozef D... (dekan RKC Prešov) a Michal Lapčák (kazateľ BJB Prešov). Diskusiu moderovala Emília Mihočová a hudobnými vstupmi poslúžila kapela CHRISTIANICA z Vyšného Žipova. Výstavu navštívilo počas týždňa asi 950 ľudí a to žiaci a študenti ESŠ Prešov, EGJAK Košice, farári so svojimi žiakmi a konfirmandami zo ŠZS, KOS, TAS a LOS, členovia viacerých našich CZ, profesori a študenti PF a GKF PU v Prešove ako aj široká verejnosť. Sme radi za takýto veľký záujem a nadšenie mnohých návštevníkov z výstavy.

7. RODINNÁ KONFERENCIA ROS

VD ECAV na Slovensku participoval spolu s OZ Rodinné spoločenstvo ECAV na Slovensku aj na príprave a realizácii 18. rodinnej konferencie ECAV, ktorá sa konala v termíne 16. – 18. 11. 2023 na novom mieste v hoteli SOREA MÁJ v Liptovskom Jáne. Na tému „Ako zvládať emócie? Svoje i druhých?“ prednášal na ranných a večerných programoch klinický psychológ, spisovateľ Pavel RAUS z Česka. Semináre viedli P. R..., J. R... a M. I... Konferenciu hudobne viedla kapela hudobníkov a spevákov z CZ Bystré a Hanušovce/ Topľou. Účastníci sa mohli zúčastniť aj diskusných skupiniek. Hlavné programy si pripravili a moderovali členovia jednotlivých rodinných skupiniek z CZ Bystré, Hanušovce, Košice, Marhaň, Prešov.

8. ONLINE KÁŽŇOVÉ PRÍPRAVKY K ADVENTU A VIANOCIAM

sme tiež zorganizovali spolu so ZD (27. 11.). Po biblickom úvode biskupa VD Petra Mihoča si pripravila zaujímavú a podnetnú prednášku na tému „Chlapček sa nám narodil/ Puer natus est no bis (Adventné a vianočné katechézy Leonarda Stöckela)“ Mgr. Mária Š... z Lekárskej fakulty UK v Bratislave. Účastníci dostali kázňové prípravky od 1. adventnej nedele do Zjavenia Krista Pána mudrcom na tému „Dieťa bude Vám znamením“, ktoré mali možnosť prediskutovať s ich autormi (Ľ. Kubačka, E. Sýkorová, M. Kmec, J. Kolesár, P. Taját, T. Jančík, M. Ravasz –Pogányová, M. Jäger, O. Šoltés, P. Kevický). Aj týchto kázňových prípraviek sa zúčastnil pekný počet 85 ordinovaných a teológov.

9. ADVENTNÁ VÍKENDOVKA PRE UČITEĽOV

Adventná víkendovka sa konala v adventnom období v dňoch 8. – 10. 12. 2023 (piatok – nedeľa) v Istebnom, v krásnom prostredí regiónu Orava (Zborový dom Karmel) s témou „Horieť a nevyhorieť, zapaľovať a neostať na popol ...“. Bol to pilotný program VD ECAV na Slovensku a bol určený pre učiteľov všetkých stupňov evanjelických ako aj štátnych škôl. Podujatia sa zúčastnilo 15 učiteľov (8 z cirkevných škôl a 7 zo štátnych škôl). Počas 3 dní učiteľov previedol lektor Stanislav Kocka (evanjelický farár Cirkevného zboru ECAV Košice a duchovný správca Evanjelického gymnázia Jána Amosa Komenského Košice) týmito témami: 1. horieť vášňou pre Krista, 2. horieť vernosťou k cirkvi, 3. horieť túžbou milovať študentov.

Cieľom stretnutia bolo dať priestor učiteľom na vzájomné zdieľanie sa skúsenosti práce so študentami ako aj dať im priestor na duchovnú, osobnú a profesionálnu sebareflexiu. Môžeme s radosťou skonštatovať, že v spätnej väzbe od účastníkov podujatia bol tento zámer účastníkmi potvrdený. Po veľmi pozitívnom ohlase zúčastnených pripravujeme v roku 2024 ďalšie podujatie „Duchovné cvičenia pre učiteľov“ v dňoch 4. – 6. 10. 2024.

10. DEŇ FARÁRSKYCH RODÍN VD

Deň farárskych rodín sme plánovali v spolupráci so Spolkom Martina Rázusa a Cirkevnými zbormi Pribylina a Liptovská Kokava počas letných prázdnin dňa 5. 8. 2023 v Liptove. Mal byť súčasťou trojdňového podujatia „Zore nad Kriváňom“. Ponúkli sme našim farárom výstup na Kriváň, návštevu skanzenu v Pribyline, kde bola pripravená prehliadka skanzenu ako aj sprievodný program pre rodiny s deťmi. Z dôvodu malého záujmu sme však toto podujatie zrušili a do budúcnosti ho už pravdepodobne nebudeme organizovať.

5. 15 ROKOV MESAČNÍKA EVÝCHOD

Časopis eVýchod v roku 2023 vychádzal ako mesačník s výnimkou letného dvojčísła 07-08/2023, pričom reflektoval prioritne na témy, ktoré priamo či okrajovo súvisia s činnosťou a aktivitami Východného dištriktu.

- Náklady na financovanie pokrýva nielen predplatné a výtazok z predaja, ale aj milodary a dobrovoľné príspevky jednotlivcov, ktorí patria medzi dlhoročných čitateľov a podporovateľov tohto mediálneho projektu. Zoznam darcov je pravidelne zverejnený v každom čísle mesačníka. Finančná podpora je zvyčajne najvýraznejšia na prelome kalendárneho roka.
- Mesačník EV je platformou na informovanie o podujatiach, ktoré pripravuje ECAV na generálnej úrovni, ale aj Východný dištrikt - ako sú Dištriktuálne pastorálne konferencie, Kázňové prípravky, Deň učiteľov, Dištriktuálny deň, Misijné dni... Prostredníctvom reportáží, ankiet a rozhovorov sa k nim opätovne vracia a prehľbuje ich obsah. Cez QR kódy odkazuje na webové fotogalérie alebo videozáznamy na platforme YouTube.
- Mesačník evanjelickú verejnosť informoval o zrealizovaných rekonštrukciách sakrálnych objektov a účelových zariadení (Stráne pod Tatrami, Stará Lesná, Janoškov dom, Ekumenická kaplnka EPS...).
- Významný priestor vyčlenil zvlášť pre sociálne projekty, ktoré podporujú marginalizované skupiny - dievčatá bez domova, utečencov, sociálne odkázané a vojnou zasiahnuté rodiny a seniorov (n. o. Relevant, projekt Krabice požehnanja, projekty realizované s finančnou podporou SLZ, projekt ZAIN).
- Prostredníctvom rozhovorov a reportáží poukazoval na dôležitosť práce učiteľov na evanjelických školách a realizovaných školských projektov (napr. Prázdna stolička, Putovná výstava o Anne Frankovej, Darovanie krvi, Školská konferencia).
- Redakcia predstavila príbehy viacerých misionárov a amerických lektorov: Naomi S. ... (USA), Leonardo T. ... (Angola), Ole Fr. ... (Nórsko a Mongolsko).
- V roku 2023, vzhľadom na trvajúci vojnový konflikt na Ukrajine, redakcia EV reflektovala na témy súvisiace s utečeneckou krízou - vrátane príbehov vojnou zasiahnutých rodín a rozhovorov s dvomi koordinátormi humanitárnej pomoci ECAV pre Ukrajinu a Svetového luteránskeho zväzu, Ľudmilou Martičkovou a Bevanom Steinom.
- Na svojich stránkach EV opakovane prinášal aj príbehy ľudí, ktorí prežili 2. svetovú vojnu a holokaust, neskôr perzekúcie komunistického režimu – pretože je dôležité zachytiť pre budúce generácie svedectvo pamätníkov a osobných svedkov hrôz oboch totalitných režimov.
- eVýchod v uplynulom roku prezentoval prácu (nielen) evanjelických výtvarníkov, fotografov, divadelníkov, architektov (Jaroslav U. ..., Ivana Š. ..., Anna K. ..., Martin M. ..., Anna M. Hr. ..., Milan S. ..., Magdaléna K. ...), hudobných a divadelných skupín (detské spevokoly Mravčekovia a Úsmev, Efata, Teatro Colorato ...).
- V roku 2023 pokračovala partnerská spolupráca s internetovým denníkom Postoj, Evanjelickým poslom spod Tatier, mesačníkom Dialóg ako aj nemeckým ProMedien Magazinom.
- Mesačník eVýchod sa stal v roku 2023 mediálnym partnerom viacerých misijných, kultúrnych a vzdelávacích projektov, medzi ktoré patrí ProChrist - Pre Teba, májová Konferencia EVS, Národný týždeň manželstva, Sláva šľachetným, Semfest, Rodinná konferencia a iné. Reflektoval

na Valné zhromaždenie Svetového luteránskeho zväzu, ktoré sa konalo na jeseň roku 2023 v poľskom Krakowe.

- Vytvoril priestor pre propagáciu produkcie knižných vydavateľstiev – Transcius a. s., Porta Libri, Slovenskej biblickej spoločnosti, Artfora a iných. Redakcia mesačníka podporuje pôvodnú autorskú tvorbu, či už ide o literárne texty alebo fotografie – skúsených ale i začínajúcich autorov. Redakcia približuje dôležitosť a náročnosť služby evanjelických kantorov, keďže organová hudba je dôležitou a významnou súčasťou bohoslužobno-liturgického života ECAV (Marta G..., Dušan K..., kantorské a dirigentské kurzy ...).
- Mesačník pripomenul J. A. Komenského a 400 rokov, ktoré uplynuli od vydania monumentálneho diela – *Labyrint sveta a raj srdca*, a to aj prostredníctvom rozhovoru s profesorom a koleniológom Janom H..., a animovaného filmu spracovaného na vysoko profesionálnej úrovni. Film vysielala Česká televízia a je k dispozícii na premietanie aj pre evanjelické školy. Jedným z tvorcov a ilustrátorom filmového diela je Daniel J... - grafik eVýchodu, ktorý svoju prácu prezentoval v uplynulom roku na Školskej konferencii v Poprade.
- Prostredníctvom knižných recenzií EV pripomína, aké sú dôležité pre zachovanie demokratických hodnôt a princípov práve printové médiá – knihy, noviny a časopisy, ktoré pracujú v súlade s tlačovým zákonom – a to práve v čase „fake news“, hoaxov a dezinformácií, šíriacich sa najmä cez sociálne siete.
- V roku 2023 redakcia priblížila literárnu tvorbu Erika J. Grocha, Daniely Faklovej Hroncovej, Františka Mikloška, Miroslava Erdingera, prvú slovenskú sci-fi knihu *Hviezdovedu* Gustáva Reussa - syna evanjelického farára.
- Svoje pravidelné miesto v časopise má rubrika *Cesta do krajiny viery* – výber z knihy nemeckého emeritného biskupa Burgharda Krause, ktorú preložil a vydal práve Východný dištrikt.
- V obsahu majú svoje pevné miesto témy z oblasti psychológie, keďže dva roky pandémie a vojna v susednej krajine majú neprehradiateľne negatívny dopad na psychické a duševné zdravie všetkých generácií.
- Špeciálnou kapitolou sú historické témy – rezonovala Vianočná dohoda z 25. 12. 1943; Slávnosť bielej ruže a 470. výročie smrti patróna evanjelikov Františka I. Révay, príbeh prvej evanjelickej farárky Dariny Bancíkovej.
- Užitočnú funkciu aj v uplynulom roku plnila aj rubrika, ktorá prináša filmové recenzie.
- Okrem printovej verzie časopisu bola v roku 2023 dostupná online verzia za finančne zvýhodnené predplatné. Odbornú technickú podporu pri tvorbe, úprave a správe webovej stránky www.evychod.sk redakcii poskytuje Lukáš Gregor.

Redakcia verí, že mesačník eVýchod nie je už 15 rokov len jedným z mediálnych nástrojov a zložiek mediálnej sekcie Evanjelickej cirkvi; platformou na prezentáciu jej mnohorakej, širokospektrálnej a v neposlednom rade tiež spoločensky prospešnej činnosti. Predovšetkým chce tlmočiť pravdivú správu o človeku, ktorá vyplýva z tajomstva Kristovho kríža: „Každý jednotlivec je v Božích očiach drahý a vzácny, má napriek svojim chybám veľkú hodnotu od počatia až po dôstojnú starobu.“ Ľudské slovo, častokrát nedostatočné a slabé, je len prostriedkom a nástrojom; no Duch Boží dokáže aj slabé ľudské slovo oživiť a dať mu moc tak, aby sa dotýkalo srdca čitateľov, inšpirovalo ich k nasledovaniu, aktívnemu svedectvu slovom aj skutkom. Ako píše apoštol Pavol vo Prvom liste do Korintu 2,1-5: „Aj ja, keď som prišiel k vám, bratia, prišiel som nie s vyberanými slovami, alebo múdrosťou zvestovať vám svedectvo o Bohu... moja reč a moja kázeň nebola v presvedčivých slovách múdrosti, ale v dokazovaní Ducha a moci, aby sa vaša viera nezakladala na ľudskej múdrosti, ale na Božej moci.“

Mgr. Emília Mihočová (za redakciu mesačníka eVýchod)

6. SPOLUPRÁCA S RTVS

V roku 2023 sme naďalej veľmi aktívne spolupracovali s RTVS (najmä z košickým štúdiom) a to pri príprave televíznych Služieb Božích ako aj príspevkov do relácii Televízny posol, Orientácie, Regina (EŠŠ Prešov, DD ELIM, Denný stacionár Chmeľov, Pri kávičke v Bardejove, RELEVANT, CZ Rankovce, Sabinov, Sol' ...). V spolupráci s Rádiom Regina Košice sme dňa 29. 11. 2023 v Dvorane BÚ VD v Prešove zorganizovali verejnú nahrávku relácie Prvý predadventný podvečer. Hostiami redaktorky Marty Vaškovej boli manželia Mihočovi, J. Kozáčuk, M. Tipul, M. Cingel. Hudobnými vstupmi poslúžila kapela KVD. Budeme veľmi radi ak nám dáte dobrý tip na zaujímavé podujatia a aktivity vo Vašich cirkevných zboroch a seniorátoch.

V spolupráci s cirkevnými zbormi a seniorátmi sme participovali na týchto TV prenosoch: 1. Služby Božie na Predpôstnu nedeľu (19. 2. Obišovce), 2. Služby Božie na DD VD (18. 6. Bardejov), 3. Služby Božie na Kajúcu nedeľu (13. 8. Vyšná Kamenica), 4. Služby Božie na Poďakovane za úrody zeme (8. 10. Sol'). Ďakujeme všetkým cirkevným zborm, ktoré prijali neľahkú výzvu a išli s odvahou do televíznych prenosov. Ponúkli tak nielen našim veriacim, ktorí nemôžu chodiť na Služby Božie ale aj inoveriacim a vôbec spoločnosti možnosť počuť Božie slovo a vidieť spoločenstvo Kristovej cirkvi.

7. POMOC UKRAJINE

Našou nečakanou misiou sa stala vo VD ECAV aj pomoc našim ukrajinským bratom a sestram, ktorí už 2 roky skusujú každodenne krutosť a nezmyselnosť vojnového konfliktu na Ukrajine. Od začiatku vojnového konfliktu sme sa zapojili do humanitárnej pomoci na Ukrajine ako aj poskytnutiu pomoci ukrajinským utečencom v našich priestoroch a zariadeniach. Poskytli sme ubytovanie ako aj praktickú pomoc na 3 miestach: 1. Dve hosťovské izby na BÚ VD v Prešove, 2. Nájomné byty na Jarkovej ulici v Prešove, 3. Janoškov dome pri Liptovskom Hrádku. Viacerí utečenci sa vrátili počas minulého roka domov na Ukrajinu. Nových utečencov sme prijali najmä v Janoškovom dome a to z ubytovaní na Slovensku. Pre „našich“ Ukrajincov sme zorganizovali viackrát spoločnú grilovačku, vianočnú kapustnicu, spoločnú účasť na koncerte Mily Medvedovskej v Prešove atď. Väčšina ukrajinských odídencom pracuje (aj dôchodkyň) a ukrajinské deti navštevujú základné alebo stredné školy. Ukrajincom už nedávame ani im neprispievame na stravu avšak ponúkame im rôznu pomoc (pastorálnu, administratívnu, zdravotnú, praktickú ...). Spolupracovali sme aj na viacerých spoločných projektoch v pomoci s ukrajinskými utečencami: 1. Krabice požehnaní 1, 2, 3 (nákup potravín do krabíc, prevoz prázdnych krabíc na odborné miesta, odvoz krabíc z odborných miest na nakládku), 2. Prevoz mineráliek z Nemecka a rozvoz po zariadeniach, 3. Víkendové sústreďenie pre ukrajinské vdovy a siroty (6. – 9. 10. Veľký Slavkov) v spolupráci s n. o. RELEVANT (10 vdov, 17 sirôt).

Dnešný stav počtu a obsadenosti odídencomi v našich ubytovacích kapacitách je nasledovný:

Zoznam obsadenosti odídencomi vo VD ECAV			
	BÚ VD Hlavná Prešov	Nájomné byty Jarková Prešov	Janoškov dom Liptovský Hrádok
Dospelí	2	13	18
Deti	0	6	4
Spolu	2	19	22
Voľné miesta	2	0	2 izby - 6 osôb

8. PASTORÁLNA STAROSTLIVOSŤ V DD ELIM

Do našej misijnej či skôr pastorálnej služby od minulého roku 2023 pribudol aj náš Diakonický domov ELIM na Baštovej ulici v Prešove. Sme za to Bohu veľmi vďační, že tam máme taký malý cirkevný

zbor, hoci klientov ev. a. v. vyznania je necelá polovica. Pravidelne každý utorok pripravujeme Služby Božie (predtým pobožnosť), kde okrem biskupa P. Mihoča a tajomníka M. Cingela v minulom roku poslúžili bratia farári a sestry farárky z domáceho ako aj okolitých cirkevných zborov (M. Chalupka, O. Koč, L. Wagnerová, M. Ferjová, T. Valašík, P. Szekely, P. Ferenčík, M. Kapitáň, M. Ivan, J. Juházy, M. Fečko, S. Linkesch, J. Petro, J. Velebír st., V. Schvarc, M. Vongrej). Súčasťou pastorálnej starostlivosti je aj spoločné či individuálne prisluhovanie Večere Pánovej. Na Službách Božích kantorovali S. Dž , J. L , A. Š L . Spolupracujeme aj s vedením DD ELIM pri ďalších podujatiach: prednášky, besedy, koncerty, vianočné posedenie, vianočná koleda, čítanie paší, grilovačka ...